

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri
Genel Müdürlüğü

Katılımcı El Kitabı

MODÜL 2

YENİLİKÇİ SINIFLARDA AKTİF ÖĞRENME VE EĞİTİMDE 4C

Yenilikçi Öğrenme Alanlarında Aktif Öğrenme Eğitim Seti –2

Ad	Yenilikçi Öğrenme Alanlarında Aktif Öğrenme Eğitim Seti-2
Versiyon	Rehber, Basılı Materyal
Genel Koordinatör	Mustafa CANLI
Yayın Koordinatörü	Sümeyye Hatice ERAL
Bölüm Yazarları	Büşra SÖYLEMEZ, Serhat ORHAK, Kübra YiğİT, Aysel DEMİR, Enis YILMAZ, Ercüment ERDEMLİ, Ayşe SAYLIK, Dr. Özkan YILDIZ
Editörler	Büşra SÖYLEMEZ, Efsun TÜRKOĞLU, Nevzat ÜNSAL
Proje Koordinatörü	Büşra SÖYLEMEZ
Yayın Tarihi	23.08.2024
Yayılım	Herkese Açık
Yayıncı Adı	Milli Eğitim Bakanlığı D.S.İ. / Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
ISBN	978-975-11-7314-0
Lisans	Creative Commons Lisansı

Bu yayın Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

Bu yayın Millî Eğitim Bakanlığı'nın kurumsal görüşlerini yansıtmaz. Yayının içeriği tamamen yazarların sorumluluğundadır. Yayın ve referans olarak kullanılması kaynak gösterilmek şartıyla Millî Eğitim Bakanlığı'nın iznini gerektirmez. Yayın, Creative Commons License Attribution-Noncommercial (CC-BY-NC) koşulları altında kullanıma sunulmuştur.

Modül Kapsamı

Bu modülde yenilikçi sınıflarda aktif öğrenme ve 21. yüzyıl becerilerinden 4C olarak adlandırılan eleştirel düşünme, yaratıcılık, iş birliği ve iletişim becerileri tanıtılacaktır. İlk olarak öğretmen merkezli geleneksel öğrenme anlayışından öğrenci merkezli yenilikçi öğrenme ortamlarına dönüşümde aktif öğrenmenin önemine dikkat çekilecektir. Ardından aktif öğrenme stratejileri ile bu stratejilerin uygulanmasının faydaları ve zorluklarının neler olduğu ve aktif öğrenmenin uygulandığı sınıflarda 4C becerilerinin nasıl geliştirilmesine imkân tanındığına vurgu yapılacaktır.

Öğrenme Kazanımları

Modülün sonuna kadar katılımcılar;

- Disiplinler arası ve teknolojiyle güçlendirilmiş bir öğrenme alanı yaratmak için aktif öğrenmenin temel kavramları hakkında bilgi sahibi olacaktır.
- Öğrenci merkezli pedagojiyi destekleyerek öğrencilerin öğrenme sorumluluklarını geliştirmek için teknoloji destekli öğrenme yaklaşımları hakkında bilgi sahibi olacaktır.
- Öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerinin gelişimini desteklemek için aktif öğrenme stratejilerini uygulayabilecektir.
- Alan ve zamanla ilgili geleneksel kısıtlamalara meydan okuyarak öğrenme-öğretme sürecini düzenlemenin yollarını keşfedecektir.

Modül İçeriği

1. Giriş
 - 1.1. Aktif Öğrenme Nedir?
 - 1.2. Aktif Öğrenmede Öğrenci Roller
 - 1.3. Aktif Öğrenmede Öğretmen Roller
 - 1.4. Aktif Öğrenmede Uygulanan Stratejiler
 - 1.5. Eğitimde 4C Nedir?

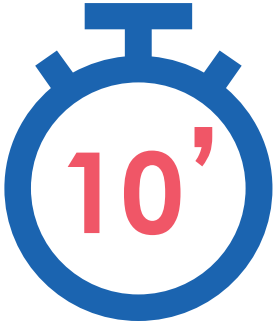
1. Giriş

1.1. Aktif Öğrenme Nedir?

Aktif öğrenme, öğrencilerin kendi öğrenme hızlarında yaparak-yaşayarak anlamlı öğrenme etkinliklerine katılmalarını ve ne yaptıkları hakkında düşünmelerini gerektirir. Öğrenciler zamanlarını düzenler ve en iyi şekilde kullanır, iş birliği yapar ve öğrenmeleri gerekenler üzerinde çalışırlar. Her öğrenci, çalışmayı başarıya taşımak için grup içinde sorumlu bir şekilde yerine getirilmesi gereken bir rol üstlenir.

Öğretmenler açısından ise aktif öğrenme, ortamın tasarlanması ve öğretim stratejilerini belirleme gibi öğrenmeyi daha anlamlı ve sürekli kılma adına gerçekleştirilen çalışmaları içermektedir. Bu çalışmalar öğrencilere «ne yapmaları gerektiğini» söylemek yerine, öğrencilere nasıl öğreneceklerini öğretmeyi, öğrenmeyi kolaylaştırıcı olmayı ve öğrenme sürecine rehberlik etmeyi gerekli kılmaktadır.

Özetle öğretmenler “ders vermek için daha az; rehberlik etmek, kolaylaştırmak ve kavramları hayata geçirmek için daha fazla zaman harcayabilir.

3 kişilik gruplar oluşturunuz. Verilen linkteki videoyu (aşağıdaki görsel üzerine tıklayınız) grup üyelerinizle birlikte aşağıdaki soruları göz önünde bulundurarak izleyiniz.

- 1)Aktif öğrenme stratejilerinin öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemedeki etkisi nedir?
- 2)Neden herkes aktif öğrenmeyi kullanmıyor?
- 3)Öğretim süreçlerinde aktif öğrenme stratejilerini uygulamak neden kolaylaşmıştır?

<http://meb.ai/UEvGOpm>

Başarılı bir aktif öğrenme ortamı oluşturabilmek için hem öğretmen hem de öğrenciler, sınıftaki geleneksel rollerine yeni beceriler katmak durumundadır. Öğrenci merkezli aktif bir öğrenme ortamında öğretmen öğrenmeyi kolaylaştıran kişi iken öğrenciler kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu üstlenir.

1.2. Aktif Öğrenmede Öğrenci Roller

1.2.1. Anket: Aktif Öğrenme Sürecinde Öğrenci Kazanımları Neler Olabilir?

Aktif öğrenme süreci içerisinde öğrenci kazanımlarının neler olduğu ile ilgili aşağıda verilen anketi doldurmanız beklenmektedir. Anket ile ilgili bilgiye anket başında verilen yönlendirmeden ulaşabilirsiniz.

Değerli katılımcı! Bu çalışmayla aktif öğrenme süreçlerinde öğrenci kazanımlarıyla ilgili farkındalığınızı ölçmek istiyoruz. Anketimiz 5'li likert yapıda hazırlanmıştır. Lütfen ilgili maddeleri okuyarak sizi en çok ifade eden puanlamayı seçiniz.

Katılımınız için teşekkür ederiz.

Kriterler:

- 5 (Kesinlikle katılıyorum.)
- 4 (Katılıyorum.)
- 3 (Kararsızım.)
- 2 (Kısmen katılıyorum.)
- 1 (Katılmıyorum.)

Maddeler:

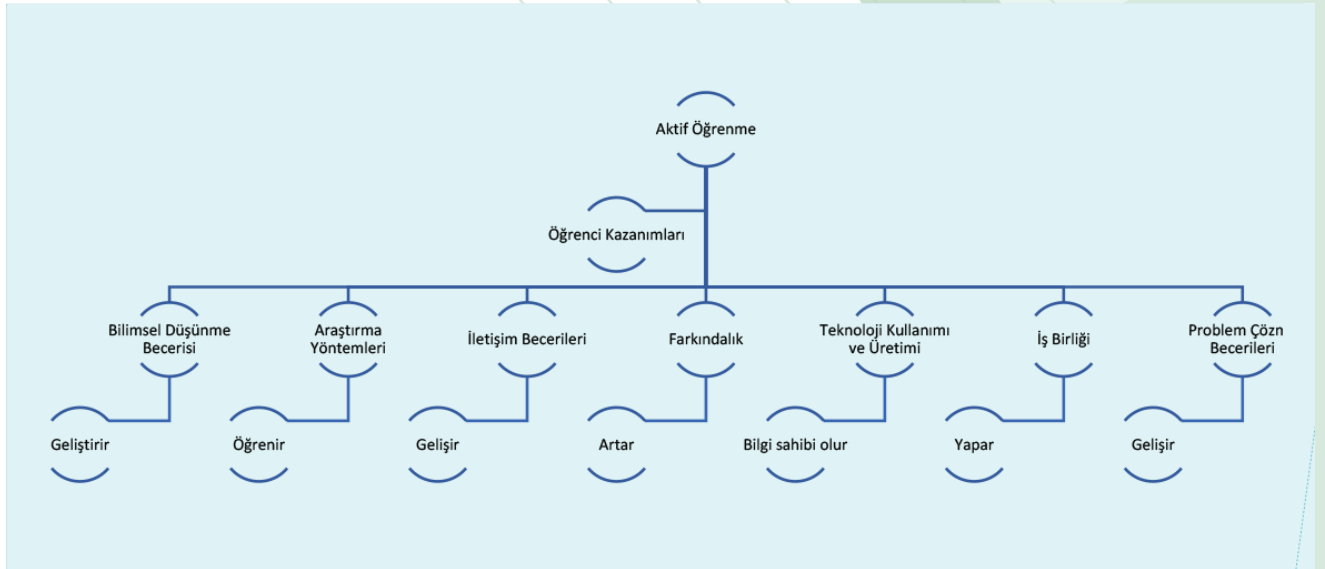
1. Aktif öğrenme, öğrencilere bilimsel düşünme becerileri kazandırır.
2. Aktif öğrenme sayesinde öğrenciler, araştırma yapma ve bilimsel kaynaklara ulaşma becerilerini geliştirir.
3. Aktif öğrenme, öğrencilerde problem çözme becerilerinin gelişmesine yardımcı olur.
4. Aktif öğrenmeyle teknoloji kullanımı ve teknoloji üretimi konusunda farkındalık kazanılmaz.
5. Aktif öğrenme, takım çalışması ve çevre ile iletişim konusunda öğrenci tutumlarını geliştirir.
6. Aktif öğrenme, öğrencilere iletişim kurma becerileri kazandırırken aynı zamanda onların kendini ifade etme becerilerinin de gelişmesini sağlar.
7. Aktif öğrenme sayesinde öğrenciler bilgiyi çözüm odaklı kullanabilmeyi öğrenir.
8. Aktif öğrenme, öğrencilerin günlük hayat problemleri ile çalışmasını sağlayarak toplumsallaşmalarına katkıda bulunur.

Öğrencilerin görevi, bilginin inşasına katılmaktır.

Aktif öğrenme sürecinde öğrenciler, bilgiyi keşfedip işleyerek ve süreç sonunda da değerlendirerek kendi öğrenmelerinde aktif bir rol oynamış olur. Bunu sağlamak, aktif öğrenmenin en önemli unsurlarından biri olarak görülmektedir.

Aktif öğrenme sayesinde öğrenciler:

- Bilimsel düşünme süreçlerini bilirler.
- Araştırma yapma yöntemlerini geliştirirler.
- Problem çözmeye yönelik becerilerini geliştirirler.
- İletişim becerilerini geliştirerek kendilerini daha iyi ifade ederler.
- Takımlarıyla iş birliği içerisinde çalışma becerilerini geliştirirler.
- Gerçek dünya problemlerine karşı farkındalık oluştururlar.
- Teknoloji kullanımı ve üretimi konusunda bilgi sahibi olurlar.

Şekil 2.1. Aktif Öğrenmenin Kazanımları

1.3. Aktif Öğrenmede Öğretmen Roller

Aktif öğrenmeyle birlikte sınıfta değişen öğrenci rolleri doğrultusunda öğretmen rollerinde ne gibi değişiklikler olabileceğiyle ilgili bir kelime bulutu oluşturacağız.

Soru: Sizce aktif öğrenmeyle birlikte öğretmen rollerinde ne gibi değişiklikler olacak?

Yenilikçi öğrenme alanlarında aktif öğrenme yaklaşımı, öğrencilerin etkin bir şekilde öğrenmelerini teşvik eder. Öğrencilerin bilgiyi keşfetmelerini, sorgulamalarını ve uygulamalarını sağlayarak pasif bir öğrenme deneyiminden ziyade öğrencilere etkileşimli bir deneyim sunar.

Aktif öğrenmede öğretmenin rolü, öğrencilerin öğrenmesine rehberlik etmektir. Öğretmenin öğrencileri öğrenme sürecine dâhil etmesi aktif öğrenmenin temelini oluşturur. Öğretmenler için aktif öğrenme stratejilerini uygulamak, geleneksel öğrenme sürecine farklı bir bakış açısı geliştirmeyi gerektirir. Öğrencilerin dersi sadece dinlemelerini ve ezberlemelerini değil, bunun yerine öğrenme sürecine dâhil olmalarının yollarını bulmaları gerekir.

1.4 Aktif Öğrenmede Uygulanan Stratejiler

Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerine aktif katılım sağlayarak daha etkili bir öğrenme deneyimi yaşayabilmeleri ve öğrenme hedeflerine ulaşabilmeleri amacıyla geliştirilmiş birçok yaklaşım ve strateji bulunmaktadır. Yenilikçi öğrenme ortamları, öğrencilerin bilgiyi deneyimleyerek ve uygulayarak öğrenmelerine olanak sağlayan aktif öğrenme yaklaşımlarını desteklemektedir. Aktif öğrenme; öğrencilerin derinlemesine anlama, eleştirel düşünme, problem çözme ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelerini sağlar. Grup çalışmaları, proje tabanlı öğrenmeler, tartışmalar, deneyler ve gözlemler gibi etkinlikler aktif öğrenme sürecinin birer parçası olabilir. Bunlardan bazıları; proje tabanlı öğrenme, problem temelli öğrenme, sorgulama tabanlı öğrenme, oyun temelli öğrenme, iş birlikli öğrenme, harmanlanmış öğrenme, ters-yüz öğrenme gibi pedagojik yaklaşımlardır.

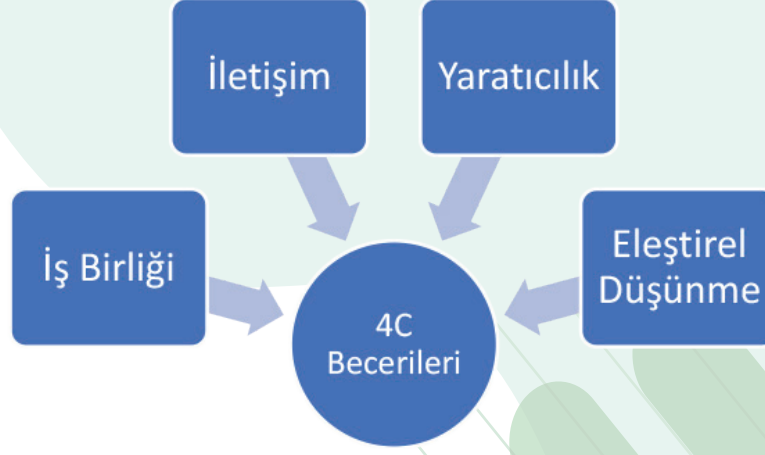
Derslerinizde kullandığınız yaklaşım ve stratejiler nelerdir? Verilen listeden seçim yapabilirsiniz.

Proje Tabanlı Öğrenme

- Problem Temelli Öğrenme
- Sorgulama Tabanlı Öğrenme
- Oyun Temelli Öğrenme
- İş Birlikli Öğrenme
- Harmanlanmış Öğrenme
- Ters-Yüz Öğrenme
- Diğer

1.5. Eğitimde 4C Nedir?

21. yüzyıl becerileri içinde öğrenme, öğretme becerileri, yetkinlikler olarak adlandırılan 4C (yaratıcılık, eleştirel düşünme, iletişim, iş birliği) becerileri eğitim dünyasında da yerini almıştır. 4C adlandırması söz konusu becerilerin İngilizce karşılıklarının (creativity, critical thinking, communication, collaboration) ilk harfi olan C'den gelmektedir.

Şekil 2.2. Eğitimde 4C Becerileri

Eleştirel Düşünme (Critical Thinking)

Farklı kaynaklardan alınan bilgilerin analiz edilmesi, sorgulanması ve sentezlenmesi olarak tanımlanan eleştirel düşünme, öğrencilere doğru bilgiye ulaşma, bilgiyi anlamlandırma ve kendi hayatlarına uygulama olanağı vermeyi amaçlar.

İş Birliği (Collaboration)

21. yüzyıl becerilerinde iş birliği kavramı; çok farklı bakış açıları, ilgi ve yetenekleri olan öğrencilerin bir araya geldiklerinde oluşturacakları sinerjiye odaklanır. Toplam fayda, öğrencilerin bireysel çalışma ile ulaşacakları faydanın toplamından çok daha büyük ve anlamlıdır.

İletişim (Communication)

Günümüz insanının sahip olması gereken en önemli becerilerden biri iyi iletişim kurabilme becerisidir. Bilginin açık olması ve karşımızdaki kişinin anlayacağı şekilde aktarılması iletişimin temelini oluşturmaktadır. Öğrencilerin iş birlikli çalışmalarda kendini ifade etme yeteneklerinin yanı sıra aktif dinleme yeteneklerini de geliştirmesi onların sadece iş hayatlarında değil, özel hayatlarında da sosyal ve mutlu bireyler olarak yetişmelerine olanak sağlayacaktır.

Yaraticılık (Creativity)

Bugünün çocukları, gelecekte tek bir uzmanlık alanı ile çözülemeyen karmaşık problemlerle baş etmek durumunda kalacaklardır. Mevcut bilgileri kullanarak yeni bir şey yaratma becerisi; sadece sanat alanında değil, yaşamın diğer tüm alanlarında da öğrencilerimizi geleceğe hazırlayacak en önemli becerilerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Grup çalışması: 4 kişilik gruplara ayrılınız. Aşağıdaki sorulara yanıt verecek etkinlikler tasarlayarak etkinlik başlık ve özetlerini çevrim içi bir ortamda paylaşabilirsiniz. Diğer grupların çalışmalarını inceleyerek beğenebilir, onlara yorum yapabilir ve puan vererek geri bildirimlerde bulunabilirsiniz.

Dersinizde öğrencilerin,

- İletişim becerilerini geliştirmek için nasıl bir etkinlik tasarlıyorsunuz?
- İş birliği becerilerini geliştirmek için nasıl bir etkinlik tasarlıyorsunuz?
- Yaratıcılık becerilerini geliştirmek için nasıl bir etkinlik tasarlıyorsunuz?
- Eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için nasıl bir etkinlik tasarlıyorsunuz?

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri
Genel Müdürlüğü

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Emniyet Mahallesi Milas Sokak No:8 06560 Yenimahalle-ANKARA

yegitek.meb.gov.tr
fclturkiye.eba.gov.tr

fclturkiye@gmail.com

FCL Türkiye

fclturkiye

@FclTurkiye